

Схвалено
педагогічною радою
протокол №9 від 23.05.2022
р.

Внесені зміни схвалено
педагогічною радою
протокол №1 від 31.08.2022 р.

Затверджено
наказом по школі
від 23.05. 2022 р. № 42- од
Внесені зміни
затверджено
наказом по школі
від 31.08.2022 р. № 80- од

Освітня програма
початкової освіти (1-4 класи) для дітей
з особливими освітніми потребами
(затримка психічного розвитку)
Городищенського ліцею
Судилківської сільської ради
Шепетівського району
Хмельницької області
на 2019-2023 рр

Освітня програма початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами (затримка психічного розвитку) розроблена на основі Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України №814 від 26.07.2018 року (Додаток 5), у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»; відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 року за № 852/33823. Програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року №607.

Програму розроблено на 2019-2023 роки (4 навчальні роки). Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Кількість навчальних годин для організації навчання за формою педагогічного патронажу, відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, становить в 1 - 4 класах - 10 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей, закладом розроблено навчальний план відповідно до Додатка 5 Типової освітньої програми початкової освіти закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з затримкою психічного розвитку

Навчальний план початкової освіти закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з затримкою психічного розвитку

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2 1,5	2 1,5	2 1,5	2 1,5
	Іноземна мова	0,5	0,5	0,5	0,5
Математична	Математика	1,5	1,5	1,5	1,5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1	0,5	0,5	0,5
Технологічна	Трудове навчання	0,5	0,5	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	-	0,5	0,5	0,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	зв	зв	зв	зв
Усього:		8	8	8	8
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	1	1	1	1
	Ритміка				
	Розвиток мовлення	1	1	1	1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації					
Гранично допустиме навчальне навантаження		10	10	10	10

Освітню програму укладено за семи освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);

- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвитку самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших; громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого
- самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для
- забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь в 1 класі реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти», в 2 класі через навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Математична освітня галузь реалізується через предмет «Математика».

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича, реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ». Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології», інформатична - через предмет «Інформатика» (починаючи з 2 класу), мистецька галузь – через інтегрований курс «Мистецтво».

Пропонований зміст навчальних предметів подано у Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Савченко О.Я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Навчальний план для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку учнів і реалізується через навчальні предмети та курси для дітей з затримкою психічного розвитку : «Корекція розвитку», «Розвиток мовлення».

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти навчального закладу: вчитель-логопед, психолог.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи. Корекційно-розвиткова робота спрямована на соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами. Формування в них навичок просторового, соціально-побутового орієнтування, розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім природним середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості, формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у загальноосвітній школі; створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій тощо. Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

**Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
Показники (вимірники) реалізації освітньої програми**

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
  - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
  - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
  - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
  - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Адміністрація, педагогічний колектив школи та батьки учнів будуть визначати досягнення або недосягнення заявлених цілей і задач освітнього процесу, аналізуючи їх двічі на рік (I та II семестри) і обговорюючи на нарадах при директорові, при індивідуальних зустрічах з батьками дітей з особливими освітніми потребами.